

prepeljal se je bajè v bornem ribiškem čolni čez morsko ožino, čez kojoj je pred nedavnim tako ponosno na čeli svojih dveh milijonov vojakov jezdil.

VI. Konec perzijskih vojsk.

Vojske končati pa Kserks še vender ni nameraval. Pustil je enega svojih vojskovodij z veliko vojsko (350.000 mož) na Grškem, da naj prihodnje leto Grke kaznuje; a spodletelo mu je tudi to. Atenjani in Špartanci so ga popolnoma premagali in pobili. V pripljenem perzijskem tabori našli so neizmerno mnogo denarja, brez števila zlatih in srebrnih posod ter mnogo drugih dragocenih reči.

Še drugo redko srečo doživeli so Grki isti dan! Atenjsko in Špartansko brodovje premagalo je pri maloazijskem obrežji (Mikalskem nosi), kamor so Perzijane zasledovali, perzijsko brodovje.

Tako postala je Grška prosta. Perzijanov pa je le malo videlo svojo domovino. Njih vrnitev je bila podobna žalostnemu mrtvaškemu sprevodu. Grke pa so te nepričakovane zmage navdahnile s takim pogumom, da so bat obrnili, t. j. šli so nad Azijo. Posrečilo se jim je Perzijane tudi tam na suhem in na morji premagati ter svoje prekmorske brate iz perzijske podložnosti oprostiti.

Tako se je končala ta imenitna vojska. Te vojske so jasno pokazale, koliko premore tudi mali národ, če je svoboden, omikan in složen. Pred tako uboga, mala in neslavna Grška, postala je zdaj po tako slavnih činih na suhem in na morji, bogata, močena in slavna.

Nekoliko o barvah.

(Spisal J. B.)

Barve so različne, in veliko jih je, toda tri so glavne, namreč: rudeča, višnjava (modra) in rumena. Vse druge pa so mešane barve, ker se dajo narediti iz teh treh. Take so: vijolična (violett), zelena, pomarančna (žolta, orange), kostanjasto rujava (russet), cimetno rujava (citrin), temnovišnjevo rujava (olive) i. t. d. Bela in črna v resnici nista barvi. Bela je namreč svetloba, torej vse barve skupaj, črna pa je temna, torej pomanjkanje barv. Vse druge barve se tudi v fiziki razlagajo po naukih svetlobe. Ako namreč kako telo od sedmih mavričnih barv samo rudeče žarke na sebi obdrži (absorbira), vsi drugi pa odleté (reflektirajo), potem je truplo rudeče. Na enaki način postanejo telesa višnjava, rumena i. t. d. Čudno je tudi, da žarki dveh barv se združijo v belo, tako n. pr. rudeča in zelenovišnjeva, višnjava in pomarančna, vijolična in zelenorumena. Te barve imenujejo se dopolnilne (komplementerne). Včasih pa se bela izpremeni, ako ob enem naše oko še kako drugo barvo zagleda, tako n. pr. vpliva rudeča na belo, da postane zelena, rumena naredí iz bele vijolično, pomarančna pa višnjevo. Take barve imenujejo se sobarve (kontrastne barve).

O mešanji barv. Iz rudeče in višnjeve se naredí karmezín, bager (purpur) in vijolična. Iz rudeče in rumene se napravijo škrlatna (Scharlach) in pomarančna. Iz višnjeve in rumene naredí se različna zelena. Iz zelene in vijolične naredí se temno višnjevo-rujava, iz zelene in pomarančne cimetno-rujava, iz vijolične in pomarančne kostanjasto-rujava. Iz rudeče, rumene in višnjeve naredí se siva, kakor tudi iz zelene, vijolične in pomarančne. Za tako mešanje rabijo se navadno sledeče: karmin (češnjevo rudeča), Pariška višnjava (Pariserblau) in gumiguti, katere Anreiter na Dunaji in Günther & Wagner v Hanovri po 3 kr. prodajajo. Večkrat se tudi imenujejo sledeče barve: cinober je rumenkasto-rudeča, roza je svetlorudeče-vijolična, lila je svetlo vijolična, ultramarin je svetlo višnjava.

O izbiri barv. Vsak naris dobí obarvan več življenja. Ni pa vse eno, kako se barve ena zraven druge postavijo. Za odzadje (Hintergrund) rabi se navadno bleđi tuš, črnilo z vodo, kavina voda ali tobakov sok. Primerne zveze različnih barv so: (rudeča in višnjeva), (pomarančna in ultramarin), (rudeča, višnjeva in rumena je najlepša in najvažnejša zveza, ki se nahaja v vseh slogih), (rudeča, zelena in rumena, posebno zlatorumena), (višnjeva, rudeča, zlata in bela je prav lepa zveza, ki se nahaja posebno v alhambrinih ornamentih). Paziti pa je treba pri slikanji, da se ne jemlje višnjeve in zelene barve v usta, kajti hud strup so! Treba je torej imeti pred soboj kozarec vode za snaženje čopičev; dobro je tudi papir z gumijem prilepniti, da pri slikanji ne dela robov. — To veljá za slikanje z vodenimi barvami; kako pa naj se ravna z oljuatimi, vediti morajo umetniki, slikarji natanko.

O pomeni barv. V človeškem življenji imajo tudi barve različen pomen; tako pomeni črna žalost, bela nedolžnost, rumena ljubosunnost, rudeča srčnost in ljubezen, škrlatna srd, vijolična otožnost, višnjeva zvestoba, zelena upanje.

O porabi barv. Barve se ne rabijo samo pri slikanji različnih podob; potrebujejo se tudi pri tehničnem risanju, pri izdelovanji različnih črtežev. In sicer se s karminom prevleče zidovje, les z gumiguti ali žgano sieno, pota s sepijo, železo z berlinsko višnjevo, vrti in travniki s zelenim volkom (Grünspan), gozd s zeleno in rujavim tušom, voda z višnjevo.

Barve izbrali so si tudi národi, države, dežele in mesta za ločitev. Tako ima Avstrija črno in rumeno na svoji zastavi. Francoska, ruska in Kranjska je rudeča, modra in bela. Nemčija ima rudečo, črno in belo (rumeno), Italija in Ogerska rudečo, zeleno in belo, Štajerska in Ljubljana belo in zeleno.

Celó pri obleki je barva važna. Črna je bolj za zimo, ker solnčne žarke zeló obdrži; bela za poletje, ker žarke naj bolj odbiva. Barvo pa naj bolj obdrži siva obleka. Krasotice belolaske izvolijo naj si zeleno in višnjevo obleko, črnolaskam pa se bolj podá rudeča in rumena obleka.

Dopisi.

Iz Štajerskega. (Dalje in konec.) *F*) Raznoterosti. Njih Veličanstvo presvitli cesar so podarili za sezidane šole v Vuhreti 300 gold., za ono na Ptujski gori 200 gold., štajerska hranilnica podarila pa je 500 gold. — Društvo za varstvo živali je podarilo gosp. Jos. Weiss-u, defenetivnem podučitelju v Celji, 25 gold. v priznanje njegovega vspešnega delovanja na tem polji. — Umrli je v 12. dan junija gosp. Ivan Nedeljko, kaplan v Šmartinu pri Vurbergu. Ranjki je precej burno živel. Rojen l. 1849. pri sv. Križi pri Ljutomeru, vstopil je po dovršeni gimnaziji v Mariborsko bogoslovje, katero pa je čez dve leti zapustil ter nastopil službo pomožnega učitelja pri Veliki nedelji. Ko se je l. 1874. osnoval v Gradci enoletni praktični učiteljski tečaj, podal se je tudi on tje. Leta 1875. prišel je za začasnega učitelja v Hoček pri Mariboru. Tu postal je tudi marljivi sodelatelj »Slov. Učitelja«. Pa že l. 1876. obesil je učiteljstvom zopet na klin ter se vnovič podal v Maribor v bogoslovje. Ko je bil posvečen, služboval je za kaplana v Šmartnu pri Slovenjgradci, a potem pri Vurbergu, kjer ga je smrt rešila. Naj v miru počiva! — Národni okr. šol. svét v Ptujih se krepko poteguje za to, da se od neke prejšnje uradne učit. konference storjeni sklep, da se pouk v nemščini v ptujskem okraji ne pričénja pred 4. šolskim letom, tudi res izpelje. Tudi zoper telovadbo v šolah na deželi se je ta okr. šol. svét izrekel. — Zavoljo ošpic so se morale zapreti šole v Trbovljah, Vodah, pri sv. Katarini, v Ločah, Celji in Teharjih, zavoljo difteritis pa pri sv. Janezu v Sagganthalu. — Predsednik štaj. učit. zveze, nadučit. Jos. Petz, pozivlja vse one učitelje, kateri so naredili nekadašnja skušnjo za mestne ali glavne šole a še zdaj služujejo, da naj mu to v lastnem interesu v kratkem naznaniti blagovolijo. — Mej nemškimi učitelji na Štajerskem vrè. Mnogi postali so namreč nezadovoljni s »Paedagogische Zeitschrift«, ter hoté izdavatí nov list kot gla-